

АРХИВ

ЗА ПРАВНЕ И ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ

ОРГАН БЕОГРАДСКОГ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА

УРЕДНИК
Д-р МИХАИЛО ИЛИЋ
ПРОФЕСОР УНИВЕРЗИТЕТА

КЊИГА ЧЕТРДЕСЕТДЕВЕТА

БЕОГРАД
ИЗДАЊЕ НАСТАВНИКА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА
УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА
Топличин венац 21

1936

САДРЖАЈ

1—6 бр. књ XXXII (XIX) друго коло

1) Пре тридесет година . . . , од д-ра Драгољуба Аранђеловића	113
2) Живот и личност проф. Теодора Тарановског, од д-ра Евгенија Спекторског	217
3) О језику и правопису у судским списима, у законима уопште и у правној литератури, од Леона Амара	369

ГРАЂАНСКО ПРАВО И ПОСТУПАК

1) Један случај индигнитета непредвиђен у Грађанском законнику, од Александра Хади-Поповића	60
2) О прописима Срп. грађ. законика који одређују наследна права деце позаконе милошћу владоца, од Стевана Д. Живадиновића	167
3) Кад престаје кућна заједница?, од д-ра Радоја Вукчевића	243
4) Призив или рекурс?, од д-ра Мирослава Мухе	252
5) О примени новог Грађанског парничног поступка, од д-ра Бранислава М. Недељковића	358
6) Неблаговремени одговор на тужбу, од д-ра Видана О. Благојевећа	447

КРИВИЧНО ПРАВО И ПОСТУПАК

1) Долус и кулпа у нашем Кривичном законнику, од д-ра Јураја Кулаша	45
2) Стављање под суд и оптужница по Закону о штампи, од Дионисија Продановића	157
3) Мере безбедности у новом немачком законодавству и југословенском Кривичном законнику, од Александра Маклецова	325
4) Повреда стварне надлежности као разлог за ништавост пресуде по § 336 т. 7 Ксп., од Ивана Д. Петковића	454
5) Један критички поглед на психоаналитичко посматрање криминологије и на психоанализу уопште, од Војислава Николића	545

ДРЖАВНО И УСТАВНО ПРАВО

1) Макиавели Г. Слободана Јовановића у светлости његове теорије о држави (Истовремено прилог проблему о односу политике и морала), од д-ра Ђорђа Тасића	1
2) Појам устава, од д-ра Милана Владисављевића	228
3) Принцип слободне штампе у новијим европским уставима, од Николе Тинтића	461

АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО

Дискрециона оцена спрам других облика слабије везаности правном нормом, од д-ра Ива Крбека	412, 527
--	----------

ФИЛОЗОФИЈА ПРАВА И ОПШТА ТЕОРИЈА ПРАВА

1) Макиавели Г. Слободана Јовановића у светлости његове теорије о држави (Истовремено прилог проблему о односу политике и морала), од д-ра Ђорђа Тасића	1
2) Homo juridicus и недовољност права као животног правила, од Ђорђа дел Векиа	115

СОЦИОЛОГИЈА

1) Предмет социологије, од д-ра Петра Струвеа	517
2) Основни елементи југословенске породичне задруге (Студија социалне статике), од Емила Сикара	564

ЕКОНОМСКЕ И ФИНАНСИСКЕ НАУКЕ

Стандаризација у служби контроле производње, од пнж. Павла Васића	41
---	----

МЕЂУНАРОДНО ПРИВАТНО ПРАВО

1) Резерве у женевским конвенцијама о меници и о чеку, од д-ра Милана Шкерља	25, 135
2) Егзекутура италијанских пресуда, од Ив. Д. Петковића	145, 259

ТРГОВАЧКО, МЕНИЧНО И СТЕЧАЈНО ПРАВО

Природа односа који везују органе за заједницу којој припадају, са гледишта учења о пуномоћству, сопнолошког и правног схватања (С нарочитим освртом на пословођу друштва с.о.о.), од д-ра Ђорђа Мирковића	341, 434
--	----------

ПРАВНА ПОЛИТИКА

1) Измена текста меничног бланкета, од д-ра Томе Павловића	174
2) Нацрт униформног међународног приватног права за словенске државе Средње и Јужне Европе, од д-ра Станка Лапајне	375
3) Грешке при дубликацији закона и уредаба, од д-ра Борислава Т. Благојевића	476
4) Губитак часних права, од Душана Ж. Јанковића	575

МЕЂУНАРОДНО-ПРАВНА ХРОНИКА

1) Примена данцишког устава пред Сталним судом међународне правде, од д-ра Илије А. Пржића	63
2) Репресалије у време мира, од д-ра Илије А. Пржића	59

ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИСКА ХРОНИКА

1) Организација привреде и административна организација земље, од д-ра Мија Мирковића	69
2) Утицај сељака на цене (Поводом акције „Господарске слоге“), од д-ра Мија Мирковића	480

АДМИНИСТРАТИВНА ХРОНИКА

1) Кад се има сматрати да престаје служба државног службеника који је позван на одслужење обавезног кадровског рока (§ 104 т. 11 Ч. З.), од Војислава М. Вендића	73
2) Један управни спор пред грађанским судом, од Милана К. Ивановића	181
3) Не може се бити истовремено контрактуални чиновник у два државна надлештва, од Ананија Илића	274
4) С којим даном има да донесе управна власт одлуку о унапређењу држ. службеника по § 254 Ч. з., од Војислава М. Вендића	382
5) Право породице чиновничког приправника на пензију, од Светозара Ацића	383
6) Одговорност царинских посредника као комисионара странака, од Милана К. Ивановића	484
7) Откада се неуспели практични учитељски испити рачунају у збир испита за престанак службе по т. 6 § 14 Ч. з., од Свет. Ацића	579

СУДСКА ХРОНИКА

- 1) О условима за примену Закона о побијању правних дела изван стечаја, од д-ра Адама П. Лазаревића 75
- 2) Потраживања уреда за осигурање радника и при расправи депозита дужниковог имају исти ранг према осталим повериоцима, као и државна пореза, од Тих. М. Ивановића 79
- 3) Ублажаваће казне по § 71/5 К. з., од Владимира Тимошкина 82
- 4) По § 24 Крив. зак. није предвиђено да одбрана путем силе употребљена ради одбијања противправног напада мора бити једини начин да би се овакав напад избегао, већ само то да је ова одбрана потребна ради одбијања напада; ништи је чак условљено да противправни напад за све време трајања мора бити вршен истим сретством, од Јована Д. Смиљанића 84
- 5) Поврат из § 76 К. з. не даје судији право да у учиниоцу кривичног дела види зао карактер и да за дело у питању, поред строже казне због поврата, изрекне још и строжу врсту казне из § 74 К. з., од Леона М. Амара 85
- 6) Када је у питању недопустивост редовног правног пута, судови нису везани за основ спора, који је тужилац у тужби означио, од Будимира Плакаловића 185
- 7) Дан доспелости одређује вредност страног новца (берзански курс са примом) у динарима, од Душана П. Мишића 188
- 8) О примени застарелости у мандатном поступку, од Андрије Р. Лакића 190
- 9) Примена § 2 т. 3 Закона о побијању правних дела изван стечаја, од Милована Р. Кривића 191
- 10) За примену § 32 од. II Крив. зак. довољно је да је сретство радње или предмет на коме се радња извршује, према своме саставу и стању у моменту радње извршења отказало да произведе жељену последицу, од Јована Д. Смиљанића 193
- 11) Један случај примене § 2 т. 3 Зак. о побијању правних дела изван стечаја, од Тихомира М. Ивановића 276
- 12) §§ 505 и 506 Срп. грађ. зак. не вреде за деобе извршене путем изабраног суда, од Јована Д. Смиљанића 278
- 13) Начелна одлука у погледу грађанске надлежности општинских судова, од Д-р Боривоја Д. Петровића 280
- 14) О основима за жалбу на одлуке општинских судова, од Јована Димитријевића 284
- 15) Сметање поседа и самовлашће, од Божидара Хаџи-Пешића 286
- 16) За постојање кривичног дела из § 184/I К. з. није потребно да смрт оштећенога наступи одмах на месту туче, од Владимира Тимошкина 286
- 17) Једна погрешна примена § 158 Вој. крив. законика, од Славка Д. Ковачевића 288
- 18) О тужби за утврђење, од д-ра Адама П. Лазаревића 386
- 19) Муж нема право да тражи од жениних наследника да му предају приход од мираза, који је доспео, а није наплаћен, за време трајања брака, од Милана Ж. Живадиновића 388
- 20) У паулијанском спору поништен пренос има утицаја на све сопственике (§§ 303а, 911, 930 Г. з.), од Душана П. Мишића 389
- 21) Роком у сталном кадру не прекида се службенички однос, од Ивана Д. Петковића 392
- 22) Насилна обљуба над женским малолетним лицем, од Јована Д. Смиљанића 394
- 23) Особито тежак случај према пропису § 75 од. II К. з., од Јована Д. Смиљанића 396
- 24) Суд је дужан, на захтев сопственика имања, да скине забрану са кривије, када овај докаже да имање припада њему, а не дужнику, кога је поверилац по забрани означио као власника имања, од Милана Ж. Живадиновића 489
- 25) Муж се не може осуђивати на повраћај мираза само зато што супружници живе одвојено, и што је жена напустила стан и домицил овог мужа, од Јована Д. Смиљанића 490

26) Случај сукоба надлежности између парничног и замолног суда, од Јована Димитријевића	492
27) Супротно мишљење о сукобу надлежности између парничног и замолног суда, од Игора Попова	493
28) Примена § 110 Гр. зак., од Франа Беламарића	496
29) Заштита закона може се тражити и противу пресуде и решења, изречених по старом Крив. суд. поступку, од Тих. Ивановића	496
30) Призивни суд кад цени питање стварне надлежности првостепени суд мора се држати правне оцене коју је дао првостепени суд или коју је он усвојио на основу призива овлашћеног тужноца и после одржаног јавног претреса, од Ивана Д. Петковића	499
31) Примени § 279 Ксп. нема места, ако већ према поднетој оптужници и квалификацији у њој није био надлежан окружни суд као зборни — таква се пресуда ништи по службеној дужности због повреде формалног закона из тач. 7 § 336 Ксп., од Ивана Д. Петковића	500
32) Како треба тумачити § 766 Грађ. законика, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	580
33) Да ли муж има право да тражи од жениних наследника да му предају приход од мираза, који је доспео, а није наплаћен за време трајања брака?, од Милана Ж. Живадиновића	582
34) Неколико речи о истом питању, од д-ра Милана Бартоша	583
35) Уговори о задржању својине (ractus reservati domini), од д-ра Адама П. Лазаревића	586
36) Случај редукције тестаментарног наслеђа због повреде законског дела из § 478 Срп. грађ. зак., од Душана П. Мишића	588
37) Једно правилно тумачење § 10 Закона о државном правобраништву од стране Касационог суда у погледу заступања Дирекције државних железница код ереских судова, од д-ра Боривоја Д. Петровића	588
38) За појам дела из § 273 од. I Крив. зак. без утицаја је да ли је обљубом извршена и дефлорација, од Јована Д. Смиљанића	589
39) Претреси се одређују не само на дане већ и на часове, од Леона А. Амара	590

ОЦЕНЕ И ПРИКАЗИ

1) Шуман (д-р Јанко), Коментар Закона о заштити ауторског права и међународних прописа, од д-ра Милана Бартоша	96
2) Jandolo (Prof. Eliseo), La legge sulla bonifica integrale, од д-ра Мија Мирковића	97
3) Bigne de Villeneuve (Marcel de la), Une science sociale nouvelle: La Statologie, sa méthode et son objete, од д-ра Велимира Н. Димића	97
4) Monier (Raymond), Les nouveaux fragments des Institutes des Gaius et leur importance pour la connaissance du Droit Romain, од д-ра Бранислава М. Недељковића	101
5) Dietsch (Pierre), De la legalité des syndicats de fonctionnaires, од Драгаша Ђ. Денковића	102
6) Правнички годишњак за 1936 год., од Мирка Г. Авакумовића	106
7) Kelsen (Hans), Reine Rechtslehre, од д-ра Евгенија Спекторског	194
8) Djuvara (Mircea), Réflexions sur le problème de la souveraineté et sur la réalité juridique de l'Etat, од д-ра Ђорђа Тасића	198
9) Djuvara (Mircea), Relativita e diritto, од д-ра Ђорђа Тасића	199
10) Serpieri (Arrigo), Fra politica ed economia rurale, од д-ра Мија Мирковића	200
11) Vošta (d-r Ladislav), Balkánská dohoda, од д-ра Илије А. Пржића	201
12) Bloch (Camille), Узроци светског рата, од д-ра Илије А. Пржића	201
13) Engländer (d-r Oscar) und Schranil (d-r Rudolf), Finanzwissenschaft und Tschechoslowakisches Finanzrecht, од д-ра Љубомира Дуканца	202
14) Mirkine-Guetzévitch (B.), Parlamentarisme sous la Convention nationale, од д-ра h. c. Слободана Јовановића	289

15) Mélanges, offerts à Ernest Mahaim, par ses collègues, ses amis, ses élèves, од д-ра Данила Ј. Данића	291
16) Омчикус (д-р Александар), О конзулату и мењању његових функција, од д-ра Милана Бартоша	292
17) Матић (Драгослав Д.) и Воковић (Тихомир Ђ.), Земљишнокњижни поступак, од д-ра Адама П. Лазаревића	293
18) Gaudin de Lagrange (E. de), La crise du contrat et le rôle du juge, од д-ра Вождара С. Марковића	294
19) Lagenz (Karl), Rechts-u. Staatsphilosophie der Gegenwart, од Загорке Мишић	298
20) Беговић (д-р Мехмед), Шеријатско брачно право, од Хафиза Абдулаха Бушатића	397
21) Maugović (d-r Ivan), Naest predavanja o općem privatnom pravu, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	398
22) Ђурђевић (д-р Чед.), Трећа балканска конференција и Четврта балканска конференција, од д-ра Ђорђа Тасића	398
23) Нелзон (Ана Т.), Преглед покрета за мир, од д-ра Илије А. Пржића	399
24) Andrassy (Prof. d-r Juraj), Ustav i međunarodni položaj Abesinije, од д-ра Илије А. Пржића	400
25) Цуља (д-р Срећко), Грађанско процесно право Краљевине Југославије, од д-ра Борислава Т. Благојевића	400
26) Jaffin (George H.), Prologue to Nomostatistics, од д-ра Стојана Гавриловића	402
27) Sarkar (Benou Kumar), The Theory of Wages in the Light of Social Insurance and Public Finance, од д-ра Андрије М. Ристића	403
28) Lienhard (W.), Le rôle et la valeur de l'ordre public en droit privé interne et en droit privé international, од д-ра Вождара С. Марковића	404
29) Radelford (Norman J.), Peace in the Balkans, од Драгомира Вл. Војића	406
30) Negulesco (Paul), Principes du Droit international administratif, од д-ра Ђорђа Тасића	501
31) Ripert (Georges), Le Régime démocratique et le Droit Civil moderne, од д-ра Данила Ј. Данића	502
32) Peltier (F.) et Bousquet (G. H.), Les successions agnatiques mitigées, од д-ра Мехмеда Беговића	505
33) Zinguérevitch (Alexandre), La notion du contrat de travail, од д-ра Бранислава М. Недељковића	506
34) King (Olyde L.), Public Finance, од д-ра Љубомира Дуканца	507
35) Korać (d-r Josip), Karteli i druge asocijacije u industriji, од Владимира Розенберга	509
36) Gooch (G. P.) and Temperley (H.), British Documents on the Origins of the War (1898—1914), од д-ра Стојана Гавриловића	510
37) Maklesow (A.), Jugoslawien: I Gesetzgebung. II Gesetzesentwürfe. III Grundsätzliche Gerichtsentscheidungen. IV Literarische Neuer-scheinungen, од д-ра h. c. Живојина М. Перића	591
38) Живанчевић (Михаило М.), Федерализам и унитаризам, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	594
39) Stoll (Dr. Heinrich), Deutsches Bauernrecht; idem, Vertrag und Unrecht, од д-ра Ђорђа Тасића	596
40) Markovitch (Milivoić), La théorie de l'abus des droits en droit comparé, од д-ра Милана Бартоша	597
41) La Pradelle (A. G. de), Le conflit italo-éthiopien, од д-ра Данила Ј. Данића	599
42) Opéra (Zeno), Essai sur la notion de bonnes moeurs dans les obligations en droit civil allemand, од д-ра Вождара С. Марковића	600
43) Aron (Raymond), La Sociologie allemande contemporaine, од д-ра Јована Ђорђевића	602
44) Markovitch (Givan J.), La Transmission du Partimoine d'une personne décédée dans Zadrouga serbe, од д-ра Борислава Т. Благојевића	605

НЕКРОЛОГ

1) † Д-р Теодор Тарановски	205
2) † D-r Stanislaus Dnistrjânskyj, од д-ра h. с. Жив. М. Перића	302
3) † Prof. Ubaldo Ferrari, од д-ра h. с. Живојина М. Перића	409
4) † Henri Séé, од д-ра Мија Мирковића	410
5) † Ferdinand Tônnies, од д-ра Мија Мирковића	510
6) † Robert Michels, од д-ра Петра Струвеа	512
7) † Д-р Илија Јелић, од д-ра Милана Бартоша	607
8) † Eugène Audinet, од д-ра Борислава Т. Благојевића	607

БЕЛЕШКЕ

1) Друштво за правну филозофију и социологију	107
2) Удружење за приватно право	108
3) Тридесетпетогодишњица наставничког рада г. проф. Пола Негулеска, од д-ра Ђорђа Тасића	109
4) „Правни Живот“, од д-ра Милана Бартоша	109
5) Једна значајна социолошка публикација: Annales sociologiques, од Милорада В. Симића	110
6) Награђени Светосавски темати	208
7) Стечај за катедру Народне правне историје на Правном факултету у Загребу	209
8) Програм за Испит из Црквеног Права на Правном Факултету Београдског Универзитета, од д-ра h. с. Живојина М. Перића	209
9) Карактер Објективнога Формалнога Права (Судскога Поступка), од д-ра h. с. Живојина М. Перића	212
10) Једна интересантна одлука бечког Врховног суда, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	213
11) Југословенско удружење за међународно право, од д-ра Илије Пржића	214
12) Други конгрес Међународног института за филозофију права и правну социологију, од д-ра Ђорђа Тасића	305
13) Извештај о раду на састанцима Управног одбора Међународног удружења за Кривично право и његове Комисије за израду пројекта Закона о међународним кривичним делима појединаца и држава, посебице против међународног мира, у Паризу 1936, од д-ра Томе Живановића	306
14) Радови Г. д-ра Рихарда Розендорфа, од д-ра h. с. Живојина М. Перића	309
15) „Југословенски економист“, од Милорада В. Симића	311
16) Категорије породица и породичних задруга у Српском Праву, од д-ра h. с. Живојина М. Перића	411
17) Наша православна црква у Албанији, од Мирка Г. Авакумовића	411
18) Дванаести редовни састанак Међународне комисије за криминалну полицију	513
19) Светосавски темати за 1937 г.	514
20) Репорма италијанског међународног права, од д-ра Милана Бартоша	608
21) Једна одлука бечког Врховног суда о одговорности за штету услед рђаво дагог извешћа, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	609
22) Збирка међународних уговора, од д-ра Милана Бартоша	610
23) Криминалитет у селу и граду	610
24) Нови фондови Правног факултета	611
ПРЕГЛЕД ЧАСОПЦА	110, 215, 311, 415, 515, 611
НОВЕ КЊИГЕ	111, 216, 312, 416, 516, 612
ИСПРАВКА	110

САРАДНИЦИ „АРХИВА“

Авакумовић, Мирко					106, 414
Амар, Леон				85,	369, 590
Аранђеловић, д-р Драгољуб	113, 213, 313, 398,			580,	594
Аџић, Светозар				383,	579
Бартош, д-р Милан Ф.	96, 109, 292,	583,		597,	607
Беговић, д-р Мехмед					505
Беламарић, Фране					498
Благојевић, д-р Борислав Т.		400, 476,	605,		607
Благојевић, д-р Видан О.					447
Богић, Драгомир Вл.					406
Бушаглић, Хафиз Абдулах					397
Ваџић, Павле					41
Векно, Борђе Дел					115
Владисављевић, д-р Милан					228
Вукчевић, д-р Радоје					243
Гавриловић, д-р Стојан				402,	510
Данић, д-р Данило Ј.		291,	502,		599
Денковић, Драгаш Ђ.					102
Димитријевић, Јован				284,	492
Димић, д-р Велимир					97
Дуканац, д-р Љубомир				202,	507
Ђендић, Војислав				73,	382
Ђорђевић, д-р Јован					602
Живадиновић, Милан Ж.		388,	489,		582
Живадиновић, Стеван					167
Живаковић, д-р Тома					306
Ивановић, Милан К.				181,	484
Ивановић, Тихомир М.		79, 276,			496
Илић, Анаџије					274
Јанковић, Душан Ж.					575
Јовановић, д-р н. с. Слободан					289
Ковачевић, Славко Д.					288
Костић, д-р Лаза М.					380
Крбек, д-р Иво				412,	527
Кршић, Милован Р.					191
Кулац, д-р Јурај					45
Лазаревић, д-р Адам П.		75, 293, 386,			586
Лакић, Андрија Р.					190
Лапајне, д-р Станко					375
Маклецов, Александар					325
Марковић, д-р Божидар С.			294,	404,	600
Мирковић, д-р Борђе Ж.				341,	434
Мирковић, д-р Мијо	69, 97, 200,	410,	480,		510
Мишић, Загорка					298
Мишић, Душан П.		188, 389,			588
Муха, д-р Мирослав					252
Недељковић, д-р Бранислав		101, 358,			506
Николић, Војислав					545
Павловић, д-р Тома					174
Перић, д-р н. с. Живојин М.	209, 212, 302, 309, 409, 411,				591
Петковић, Иван Д.	145, 259, 392, 454, 499,				500
Петровић, д-р Боривоје Д.				280,	588
Плакаловић, Будимир					185
Попов, Игор					493
Пржић, д-р Илија А.	63, 201, 214, 269, 399,				400
Продановић, Дронисије					157
Ристић, д-р Андрија М.					403
Розенберг, Владимир					509
Сикар, Емил					564
Симић, Милорад В.				110,	311
Смиљанић, Јован Д.	84, 193, 278, 394, 396,			490,	589
Спекторски, д-р Евгеније				194,	217
Струве, д-р Петар				512,	517
Тарановски, д-р Теодор					86